

Pomázi Polgár

Pomáz Város Önkormányzatának havonta ingyenesen megjelenő lapja

XXXI. évfolyam 9. szám

2022. szeptember

TŰZBEN SZÜLETETT

RIPORTUNK A 9. OLDALON OLVASHATÓ

11. oldal

KÖZÖSSÉGI RÉGÉSZETI FESZTIVÁL

13. oldal

SZÍNES PROGRAMOK A VÁROSNAPON

15. oldal

SZÉPÜL A CIVIL HÁZ

PETROV & TÁRSA

Építőipari és Kereskedelmi ZRT.

Cégünk, a pomázi székhelyű **Petrov és Társa Zrt.** nagy múlttal és stabil háttérrel rendelkezik. Kapacitásunk bővítéséhez az alábbi pozíciókba keresünk új kollégákat:

lakatos, hegesztő, villanszerelő, segédmunkás

A jelentkezéseket e-mailben várjuk önéletrajzzal a petrovzrt@petrovzrt.hu címre.

Érdeklődni lehet telefonon a **+36-30-645-9791** számon, vagy személyesen munkanapokon 8.00 és 15.00 óra között az alábbi címen:
Petrov és Társa Zrt. 2013 Pomáz, Mártírok útja 21.

Eddz nálunk
te is!

VITALSZERVIZ

az alakodért, az egészségedért

Szolárium, CO2 kád (CardioLounge), InfraSlimX

2013 Pomáz, Mártírok útja 21.
(Petrov és Társa Zrt. épülete
a HÉV átjárónál, földszint)
Kényelmes parkolási lehetőséggel!

Időpontért, bővebb információért:
06-30/108-1000,
www.vitalszerviz.hu

 VitalSzerviz Pomáz
 vitalszerviz_pomaz
 vitalszerviz_pomaz

Nem csak
nőknek!
Férfiaknak
is!

TARTALOM

VÁROSUNK

- 4 Nyári gyermekfelügyelet 140 kisdíakkal
 4 Új csúszdák a bölcsiben
 4 Ajándékcsomag a megfejtőnek
 5 Szent István búcsú a plébániakertben
 5 Hagyományos sváb bált tartottak
 6 Döntések a szeptember 1-ei testületi ülésről
 6 Elindult a Polgármesteri Hírlevél
 7 Több beruházás indul az ősszel a városban
 8 Hat órán át oltották a tüzet
 8 Hogyan ápoljuk az idős kutyánkat?
 9 Tűzben születik
 11 Élő emlékezet – Régészeti fesztivál Pomázon
 12 Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár szeptemberi programjánlata
 12 „A Világ Igaza” kiállítás a Pomázi Örökség Tájházban
 14 Egészségnap Pomázon
 14 Magyar estek a kastélyban
 14 Változik a könyvtár nyitvatartása
 15 Vendégségben jártunk az Angyali-szigeten
 15 Nyári munkálatok a Civil Házban

KÖRNYEZETÜNK

- 16 Vállaljunk több közösségi feladatot lakóhelyünkért!

MÚLTUNKBÓL

- 17 János vitéz a háború utáni Pomázon

DIÁKÉLET

- 18 Közelebb az autizmushoz

CÍMLAP

A régészeti fesztiválról készült képet köszönjük
 a Közösségi Régészeti Egyesületnek

Pomázi Polgár

KIADÓ ÉS SZERKESZTŐSÉG

Alapító:

Pomáz Város Önkormányzata

Felelős kiadó:

Pomázi Polgármesteri Hivatal
 2013 Pomáz, Kossuth L. u. 23–25.

Kiadásért felelős személy:

Dr. Balogh Pál
 jegyző

Felelős szerkesztő és hirdetésfelvétel:

Nagy Szilvia
 Telefon: 06-30/203-4010
 E-mail: pilis.pomaz@gmail.com

Nyomda:

Litográfia Nyomda

Felelős vezető:

Vécsei Tibor

Hirdetés leadása mérethelyesen
 .jpg, .tif vagy .pdf formátumban, CMYK színekben.
 Lapzárta minden hónap 20. napjáig.

Az írások tartalmáért a szerző vállalja a felelősséget.
 Nyomatottan megjelenik 6000 példányban,
 továbbá a www.pomaz.hu-n lapozható PDF-ben

HU ISSN 1587-7604

Májusra várva

Mostanában egyre gyakrabban jut eszembe Zorán dala: Ne várd a májust! valamikor a nyolcvanas évek elejéről. Az egyszerű és mégis mélyértelmű dalszöveg művészi erővel jelenítette meg az akkori életérzést, bizonyára innen a máig tartó népszerűsége.

Eszembe jutott a napokban is, amikor egy gyermekét egyedül nevelő édesanya érkezett a Városházára, elfátyolosodó szemmel panaszolva, hogy az eddigi bérléményét el kell hagynia, mivel a tulajdonos annyira megemelte a lakbért, amit már nem tud kigazdálkodni. Tudnánk-e segíteni? Ilyenkor elsorol a szívem, hiszen normális esetben lenne mindig annyi tartalék bérlakása az Önkormányzatnak, hogy ilyen krízishelyzetben fedélhez tudja juttatni a rászoruló családot arra az időszakra, ameddig nem képes a saját lábára állni. De honnan lenne az Önkormányzatnak a folyamatos megszorítások, elvonások mellett pénze a bérlakások építésére? Akkor, amikor még az év elején megalkotott költségvetésünket is módosítani kell egyebek között az Önkormányzatot a pomáziakéhoz hasonlóan szorító áremelések miatt. Alig van hét, hogy a posta átnézésekor ne kerülne a kezembe valamelyik szolgáltató kérése – vagy bejelentése – az árának emelésével kapcsolatban. Csak a közétkeztetés folyamatos biztosítása érdekében több tízmillió forintot kell átcsoportosítani a márciusban megalkotott büdzsében. Vagy említhetném az orvosi ügyeletet. Nemrég még havi nyolcvan forintot fizettünk lakosonként az egyébként jó minőségű ellátásért, ugyanez az összeg ma már 110 forint! Szinte nincs olyan szolgáltató, amelyik ne jelentene be igényt az árának a megemelésre, legyen az akár a közvilágítás karbantartása vagy az épületeink biztonsága. Az Önkormányzatnak pedig nagyon kell figyelnie arra, hogy a költségek emelkedését csak elviselhető, minimális mértékben terhelje tovább a lakosságra, hiszen tudjuk, az elkövetkező időszak sokaknak lesz nagyon nehéz, ezt már most, a mindennapi bevásárlásainknál tapasztaljuk – miközben a megemelkedett rezsizsámlákat még meg sem kaptuk.

Ne várd a májust!, énekelte Zorán, de én mégis azt mondom, várjuk, várunk kell a májust, az ugyanis mindig eljön, bármennyire is reménytelennek, kilátástalannak tűnik ez ilyenkor, az egyre hűvösödő ősze fordulva. Régi történelmi igazság ez, a nehézségek mindig könnyebbségbe fordulnak, a körülményeink javulnak, elviselhetővé válnak. Nem tudjuk milyen lesz a telünk, mennyire lesz zord. Az biztos, hogy összefogva, a pomáziak és az Önkormányzat összefogásával sikerülni fog. Az enyhet adó május pedig elérkezik.

HARDI PÉTER

Nyári gyermekfelügyelet 140 kisdíákkal

Augusztus elején véget ért az önkormányzat támogatásával és a helyi általános iskolák együttműködésével megvalósuló nyári gyermekfelügyelet a PMHK szervezésében. Nagy öröm és új kihívás volt 6 héten keresztül együttműködni az iskolákkal, gyerekekkel és szüleikkel. A közel 140 pomázi gyermekkel 25 pedagógus vett részt a színes programokon, ahol volt alkalmuk belelálni Jánosi Ferencsel a színjátszás rejtelmeibe, különböző hangszerekkel és dalokkal megismerkedni Mészáros Tibor hangszeresimogató foglalkozásain, találkozhattak érdekes kisállatokkal, ahol az állatvédelem is fókuszba került Tóth Gábor előadásában. Gyémánt Adám hagyományos néptáncra, míg Nagy Petra modern táncra tanította a gyerekeket. Lehetőség volt a művelődési házban játékos, zenés és mozgásos csoportfoglalkozásokon, a tájházban pedig interaktív programokon való részvételre. Utolsó héten meglepetésvendégként az Operaház művészei tartottak komolyzenei beavatkozó előadást a művelődési házban.

Bízunk benne, hogy mindenki jól érezte magát és hálásak vagyunk a jó együttműködésért és a rugalmas megvalósításért az iskolák pedagógusainak, a résztvevő előadóknak és az önkormányzat munkatársainak.

A nyári gyermekfelügyelet megszervezése kötelező önkormányzati feladat és nem feltétlen táboroztatás megszervezéséről szól. Elsősorban az a célja, hogy azok a szülők, akik nem tudják megoldani nyáron a gyermekek napközbeni felügyeletét több okból kifolyólag, azok számára biztosít egy nagyon kedvezményes áron elérhető, a gyermekek számára háromzori étkezéssel járó és felnőtt (pedagógus) jelenlétet biztosító nyári gyermekfelügyeletet. Ezért hangsúlyoztuk mi is a szülők felé, hogy ne egy klasszikus,

tematikus tábort képzeljenek el, hiszen azt nem lehet heti 7000 forintból létrehozni és a gyermekek étkezésének költsége ebben az esetben is az önkormányzat komoly támogatásával tudott megvalósulni. Mindezek ellenére igyekeztünk színes, változatos programokat, előadásokat biztosítani a 6 hét során a gyermekek részére. Köszönettel tartozunk

minden lelkes pedagógusnak, akik a nyári pihenőidejük terhére bevállalták a gyermekek felügyeletét, a háttérben dolgozó kollégáknak, szervezőknek, takarítóknak, és az önkormányzat munkatársainak, akik nélkül nem jöhetett volna létre mindez.

PMHK MUNKATÁRSAI

Új esúszdák a bölcsiben

Ajándékesomag a megfőtőnek

A Pomázi Közösségi Életkert biozöldség kosarát vehette át Nagy Istvántól Sepsei Gergely, a Pomázi Polgár Figyeljünk a részletekkel! játékának helyes megfőtője.

► A nyári szünetről visszatérő gyerekek birtokba vehették a Galagonya bölcsődében az új játékszereket

Szent István búcsú a plébániakertben

Az augusztus 20-ai városi ünnepséget ebben az évben is a plébániakertben rendezett Szent István-búcsú keretében tartották meg. A vendégeket ezúttal is sok változatos program várta a hétvége alatt sváb batyus bállal, koncertekkel, táncházzal, kirakodó vásárral.

A szentmisét követően, a Szent István ereklye körmenet a plébániakertben ért véget, ahol kezdetét vette az augusztus 20-ai városi ünnepség. Laszlovszky József történész, egyetemi tanár mondta az ünnepi beszédet, amely után átadták a Pomáz Közművelődéséért Díjat. Ebben az évben a díjat Gyémánt Ádám és Gyémánt-Csontos Lívia, a Kevély Táncegyüttes művészeti vezetői kapták. Az ünnephez méltó dalokat adott elő Vadkerti Imre, a Kormorán együttes énekes.

A rendezvény során Mogda Péter katolikus plébániai kormányzó, Nyilas Zoltán református esperes, Milisavic Ljubo atya és Gánicz László görögkatolikus parókus megáldotta az új kenyeret.

Hagyományos sváb bált tartottak

A Pomázi Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Pomázi Német Kulturális Egyesület szervezésében minden évben a pomázi Szent István-búcsú második napján rendezik meg a batyus sváb bált, amely alkalmat ad arra, hogy a sváb táncokat, énekeket megéljék a helyi svábok és a hagyományos táncokat kedvelő lakosok. Idén a budakalászi Alpenrose Tanzgruppe bemutatója nyitotta meg a bált, ahol a vecsési Brunner Kapelle zenekar játszotta a talpalávalót.

Az eseményekről készült videók megtekinthetők a Pomáz Online Youtube-csatornáján.

Döntések a szeptember 1-ei testületi ülésről

• A növények telepítési távolságának meghatározásáról szóló önkormányzati rendeletet fogadott el a képviselő-testület. Az új jogszabályt a Pomázi Polgár következő számában ismerhetik meg részletesen.

• Szeptember 1-vel emelkedik az Önkormányzat számára az orvosi ügyeleti díj költsége, az eddigi 80 Ft/lakos/hóról 110 Ft/lakos/hóra. Ez Pomáz számára szeptember és december hónapok között 2 170 200 Ft többlet kiadást jelent. A Pomáz Környéki Orvosi Ügyeleti Bt. ügyvezetője az önkormányzatnak írt levelében áremelési kérését többek között az elmúlt két évben a világban folyó eseményekkel, a jelentős áremelésekkel és az utóbbi időben az egészségügyben lezajlott béremelések indokolta. Az orvosi ügyeletben hat település vesz részt: Budakalász, Csobánka, Pilisszentkereszt, Pilisborosjenő, Pomáz és Üröm.

• Az idei év első felében ismét több új értékkel gazdagodott Pomáz Település Értéktára. Ezek közé tartozik a Luppa sírbolt, Luppa Péter – a sokoldalú közéleti ember – életútja, dr. Steller Mária munkássága a hazai védőnői szolgálat és az ONCSA program létrehozásában, – Horváth Zsuzsa pomázi származású cigányprimásnő életútja és szellemi hagyatéka és dr. Alföldi András régészprofesszor, ókortörténetész élete és munkássága. Részletes információk a www.pomaziertekar.org honlapon találhatóak.

• Hótoló lappal felszerelt elektromos kisteherautó vásárlása érdekében folytat le közbeszerzési eljárást az önkormányzat.

• Kiírták a Bem József – Luppa Vidor utca kétoldali járdáinak felújítására is a közbeszerzési eljárást.

Elindult a Polgármesteri Hírlevél

Tisztelt Pomázi Polgárok!

A most induló és terveink szerint kéthetente megjelenő hírlevélben szeretném Önöket közvetlenül tájékoztatni a városban zajló színes és sokrétű kulturális életéről, intézményeink, civil szervezeteink tevékenységéről, a városban folyó beruházásokról, tervekről, a képviselő-testület munkájáról, döntéseiről. Hírlevelünkkel hiteles tájékoztatást szeretnék adni, hogy a közösségi médiában alkalmanként torzuló hírekkel szemben valós információkkal rendelkezzenek.

Kérem, hogy olvassák híreinket, de arra is kérem Önöket, hogy írják meg a pomaz@pomaz.hu e-mail címünkre a közérdekű információikat, ezzel is segítve a város polgárainak tájékozottságát és az önkormányzat munkáját.

LEIDINGER ISTVÁN
polgármester

A hírlevélre a polgarmesteri.hirlevel.pomaz@gmail.com címen tudnak feliratkozni.

Zöldhulladék zsák - Kerti szerszámok

KERTCÉNTRUM

Nyitva: H-P: 7-17 Sz: 8-12 V: Zárva

Megújult honlapunk!

Alkatrészek, szerszámok, gépek már Online is!

Kisgépek értékesítése

DEDRA

HONDA

RYOBI

AL-KO

Milwaukee

Oleo-Mac

Kisgépszerviz, alkatrész beszerzés

www.kertrendesz.hu

2013 Pomáz, Rákóczi Ferenc u. 74. 06-26/740-667, 06-30/491-3360

Több beruházás indul az ősszel a városban

Útfelújítási, csapadékvíz-elvezetési és járdaépítési munkálatok kezdődnek Pomáz több pontján is, és még idén megújul a Szelistyei játszótér – többek között ezekről a témákról beszélgettünk Leidinger István polgármesterrel.

Hamarosan kezdődik az építkezés a Vár utcában, és indul a közbeszerzése a Bem József-Luppa Vidor utca járdájának.

A Vár utcában szeptemberben indulhat el a beruházás, ami az Alsó, Felső Vár utca és a Vár köz útburkolatának felújítását jelenti. A közbeszerzési eljárás során hét vállalkozó adott be ajánlatot, volt köztük szórás 23 és 44 millió között. A szakértői bizottság megvizsgálta, és 35 millióra becsülte ennek a beruházásnak a kivitelezési költségeit. Ezért megkértük a két legalacsonyabb ajánlatot benyújtó céget, hogy indokolják meg az ajánlatukat, de ilyen nem érkezett. A harmadik helyen reális ajánlatot adott a vállalkozó, ezért vele kötöttünk szerződést. A Luppa és Bem József utca mindkét oldali járdájának felújítására most írjuk ki a közbeszerzést, ez kb. 1400 folyóméter, 1,3 méter széles, hengerelt aszfalt járda megépítését jelenti. Egységes járda lesz a régi katolikus temetőtől a református templomig, útszegéllyel, járdaszegéllyel és csapadékvíz-elvezetéssel. Természetesen, akik előtt a járda rendben van, ott nem bontják azt fel. Ez egy 40 millió forintos pályázati pénzből és 13,3 millió forintos önrészből megvalósuló beruházás lesz. Október közepe tájékán tudunk eredményt hirdetni, és remélhetőleg október végén elindulhat a munka. Bízom benne, hogy jövőre tudjuk folytatni a járdaépítési programot a városban.

Hol tartanak a Messelia vízelvezetési munkálatai?

Jövőre fognak indulni, a kiviteli tervek már elkészültek. Ez több utcát érintő beruházás, amihez két pályázatot vontunk össze, innen szereztük meg rá a támogatást. A Kökény, Aulich, Vécsey, Kiss Ernő utca csapadékvízét levezetjük a Radnóti utcán a Damjanich utcáig, onnan a Bem József utcáig, ahol már a kiépített vízelvezetőbe fogjuk engedni a csapadékvizet. Jelenleg vízjogi engedélyezési eljárás alatt van, bízom benne, hogy márciusig megkapjuk az engedélyt. Ehhez a beruházáshoz tartozik a Goethe utca csapadékvíz-elvezetése is, ahol a munkálatokat iskolai szünetben szeretnénk végezni, amely során teljes új burkolatot is kap az utca. Ez a beruházás egyelőre ugyanúgy vízjogi engedélyezésre vár. Már most dolgozunk azon, hogy folytassuk a településen a csapadékvíz-elvezetési munkákat. Prioritást kell élvezzen, mert amíg ez nincs megoldva, addig nem lehet útépitésről beszélni a településen. Nagyon szeretném visszaállítani az 1920-as években kiépített csapadékvíz-elvezetési rendszert a főutca környékén. Ennek az első mozzanata a Bodza és Dankó Pista utcákban fog megjelenni. A másik felét a Cseresznyés utca Beniczky utca kereszteződésénél már megcsinálták. Megyünk tovább a főúton, és megcsináljuk ezeket a levezetéseket is. A téli időszakban a Szőlőtelep utca csapadékvíz-elvezetését tervezetjük meg.

Miért csúszik az útépités a Liliom utcában?

Rajtunk kívülálló okok miatt nem tud idén elindulni, de biztosan el fog indulni. A beruházáshoz útépitési hatósági engedély kell, amelyet március 22-én be is adtunk a hatósághoz. 55 nap az engedélyezési eljárás, mert több szakhatóságot is be kell vonni. Augusztusra lett meg minden szakhatóság engedélye, utána elmentek nyári szabadságra a hatóság-nál, így éppen a mai napon érkezett csak meg az útépitési engedély. Ezzel sajnos kifutottunk az időből, ha az engedély jogerős lesz, tudnánk a közbeszerzést lefolytatni, az érdemi munkavégzést november-december

hónapban lehetne végezni, de ilyenkor mélyépítési munkát már nem tanácsos kezdeni. Pályázati pénzből épül az út, ezért kérjük, hogy legyen lehetőségünk meghosszabbítani a pályázat elszámolását. Így jövő év elején a Liliom utcával kezdünk.

Az ingatlanértékesítések miért szükségesek?

Ingatlangazdálkodást végez a képviselő-testület, vagyis veszünk, eladunk, befogadunk, átalakítunk ingatlanokat, telkeket szabályozunk ki. A kiszabályozás után megmaradnak olyan telkek, amiket sem rövid, sem hosszútávon nem tud hasznosítani a város, mert például 3 méter széles és hosszú, mint a vonatfűtő. Ezek döntő többségében kivett mezőgazdasági területek. Idén úgy alakítottuk ki a költségvetést, hogy 180 millió forintért ingatlanértékesítésből legyen bevétele az önkormányzatnak. Ki is jelölte a testület még februárban, hogy mely ingatlanokat

kívánja értékesíteni, ősszel pedig elindítjuk a liciteljárást. Lényegesen több ingatlant vásárolunk és fogadunk el, mint amennyit eladunk. Talva 7 hektárral lett több a város ingatlanvagyon. Ami fontos, az ingatlanok szórványtelkek, tehát nem parcellázást végzünk és nem a lakóterületet növeljük.

Találtak megoldást a Szelistyei játszótér felújítására?

Villámcsapás-szerűen jelent meg a kormányhivatal és gyakorlatilag letiltotta a játszótér és a kondiparkok használatát, nem azért, mert nem volt felülvizsgálva vagy karbantartva, hanem mert lejárt az ideje a játékoknak, és köteleztek minket, hogy bontsuk azokat. Ebben a helyzetben Vitályos Eszter képviselő asszony hívott fel, hogy lehetőség lenne a Szerencsejáték Zrt.-nél megpályázni egy játszótérteret. A cég minden évben társadalmi felelősségvállalás keretében tucatnyi játszótérteret épít meg az országban, ahol fogyatékkal élő gyerekek is tudnak játszani. A helyszínt ideálisnak találták, így még ebben az évben vadonatúj játszótérteret tudunk átadni a családok örömeire.

Új elektromos teherautót is beszerz a város.

Idén vettünk már egy utcaseprőgépet. Az merült fel ötletként, hogy vegyünk egy elektromos kisteherautót, amivel a kertészeti-szállítási munkákat lehet végezni. Ezek pályázati forrásból kerülnek beszerzésre.

Sokat pályáztunk az elmúlt évben, van-e információnk az egyéb beadott pályázatainkról?

A Mesedombi óvoda teljes felújítására adtunk be pályázatot, de még nincs eredményhirdetése, hasonlóan a Szilágyi Erzsébet-Jókai-Vörösmarty utca felújításához, ez utóbbinak most rendeztük a jogi helyzetét, ugyanis eddig magánterület volt maga a Vörösmarty utca. Erről a pályázatról sincs még döntés, egy csapadékvíz vízvisszatartási pályázaton most nyertünk egy kisebb összeget, a Városháza és környékének csapadékvíz visszatartási pályázatunkra sem jeleztek még vissza. A tűzoltóság épületének energetikai korszerűsítése elnyertük a pályázatot, jövőre kezdjük a kivitelezést, a tájházunkban is zajlik egy kisebb elnyert pályázat megvalósítása és a Dankó Pista utca csapadékvíz-elvezetése van kivitelezés alatt.

N. Sz.

Hat órán át oltották a tüzet

Augusztus 5-én, délután, Dolina pusztán mezőgazdasági terménytábla gyulladt meg. Az aszályos időjárás miatt a tűz gyorsan terjedt, így a gabonátlábn túl 15 hektáros területen erdősáv, bozótos, valamint további 5 hektár tarló is égett. A tüzet így a pomázi önkormányzati, a szentendrei és fővárosi hivatásos, a szentendrei és szigetmonostori

önkéntes tűzoltók oltották el 8 vízsugárral és 3 munkagép segítségével. A tűz oltása több mint hat órán keresztül tartott, személyi sérülés nem történt.

Augusztus 15-én, a délutáni órákban, egy személygépkocsi és egy pótkocsis kisáruszálító ütközött Pomázon az 1112-es út és a Céh-mester utca kereszteződésénél. A helyszínről

a mentők egy könnyű sérültet kórházba szállítottak, a kierkező pomázi önkormányzati tűzoltók a járműveket áramtalanították, majd a rendőrségi helyszínelés után megszüntették a forgalmi akadályt.

Augusztus 19-én a Klisovác dűlőben domboldalon zárt kertes területen, 1000 négyzetméteres területen égett száraz fű, bozótos. A tűz hétvégi házakat, lovat és haszonállatot veszélyeztetett. A Pomázi kettő és Szentendréről egy gépjárműfecskendővel kierkező tűzoltók két vízsugárral, kéziszerszámokkal és putnyofecskendővel eloltották a tüzet. A tüzoltást nehezítette az erős szél és a nehezen járható meredek domboldal.

Még aznap késő este Budakalászon vilámcsapás következtében kigyulladt egy 200 négyzetméteres családi ház tetőszerkezete, a lakók ki tudtak menekülni. A II. fokozatú tűzhöz Pomázi, Szentendréről, valamint a Fővárosból érkeztek tűzoltók, akik végül öt vízsugárral oltották el a tüzet. A tetőszerkezetet kb. 50 négyzetméteren érintette a tűz, a tulajdonos nem kért lakosságvédelmi intézkedést.

Hogyan ápoljuk az idős kutyánkat?

Ahogy az ember életében, úgy az állatoknál is elérkezik az idős kor. Ilyenkor természetesen nagy változásokon mennek át, mind a szervezetüket illetően, mind pedig a szokásaikat tekintve egyaránt. Egyre többet alszanak, kevésbé lesznek játékosak és az étvágyuk is megváltozhat. Mi ebben a változásban segíthetünk, hogy minél fájdalommentesebb legyen, ha vigyázunk rájuk és óvjuk őket.

Hét éves kor körül érdemes az étrendet is megváltoztatni. Kaphatóak senior tápok is már, bő kínálattal. A legfontosabb, hogy a hús aránya egyre kevesebb legyen és gyorsan emészthető anyagokat tartalmazzon az étrend.

A fogak ápolása is nagyon fontos, érdemes már kölyökkorban a fogmosásra tanítani az ebet vagy rendszeresen leszedetni a fogkövet, ha az orvos úgy itéli meg.

A szőrzet ápolása is rendkívül fontos. Sajnos idővel a bunda egyre kevésbé hullik ki magától. Ez főként a hosszú szőrű kutyáknál jelentkezik. Azért is fontos a rendszeres fésülgetés, mert a nem kihullott szőr gombás, akár ekcémás tüneteket is okozhat.

Érdemes főként a nagy testű kutyáknál az ízületekre is figyelni. Állatorvosnál, állatpatikában kapható ízületvédő tableta/por, ami segíti az öregedő csontok, porcok rugalmasságát.

Immunerősítő vitaminokkal védhetjük a szervezetét a betegségekkel szemben.

Végül a legfontosabb, hogy legyünk minél többet idősödő kutyákkal, mert nem tud-

hatjuk, mennyi ideje van hátra. Amikor eljön az idő a búcsúra és lehetőségünk van végig kísérni az úton, maradjunk vele.

Menhelyünkön sok kutya lelte már az életét, sokszor érthetetlen volt számunkra, hogy miért maradt velünk. Kedvesek, bájosak és szuper családi kutyák lettek volna pedig. Minden elvesztett kutyát, akik köztünk nőnek fel, már sajtóként megszerettünk és nagyon nehéz az elengedésük. Tudjuk, hogy megérdemlik és kötelességünk az utolsó úton is elkísérni őket.

Idős gazdikereső védencünk, Rinaldó igaz nem nálunk nőtt fel, de idős korára visszakerült gondozásunkba. Bekerülésekor sokáig nem értette mit keres itt, mit ártott, hogy visszakerült a zárt kennelbe. Ezért is adtuk ideiglenes befogadóhoz, hogy ott szabadabban mozoghat.

Hátha a változás kevésbé viseli meg, szerencsére igazunk lett. Egy nagyon kedves, hálás kutya, aki 2010-ben született és ivartalanított kan. Lakásban élte eddigi életét, szobatiszta, nem rombol. Kutyákkal jó a viszonya. Pórázson szépen sétál. Kertes

házba szeretnénk adni (kinti-benti tartás), vagy földszinti lakásba, kevés lépcsőzéssel, mert kímélni kell a gerincét.

Amennyiben Rinaldó iránt érdeklődik, kérjük küldjön egy rövid bemutatkozó levelet, az ave.pomaz@freemail.hu email címre. Köszönjük!

POMÁZI ÁLLATVÉDŐ ÉS ÁLLATSEGÍTŐ EGYESÜLET

ADÓSZÁMUNK: 18668360-1-13

Bankszámlaszámunk:11705008-20441069

Email: ave@freemail.hu

Köszönjük a felajánlásokat védenceink nevében is.

PÁVE

► Rinaldó, a menhely idős gazdikereső védenca kedves, hálás kutya

Tűzben születik

Fellobban a tűz a műhely kemencéjében, hamarosan vörösén izzik benne a megmunkálandó vas, aminek a kovácsmester képzelete, ereje, eszközei és munkája ad formát. Mint egy időutazás, hiszen a vasmegmunkálás az egyik legrégebb mesterség, amelynek nagy öröm, hogy ma is vannak kiváló művelői.

A családjával Pomázon élő Kordás István tíz éve, 27 évesen, ismerkedett meg ezzel a mesterséggel, civil munkáját tekintve mérnökként dolgozik. A fémmel való munka már gyerekkorában beleivódott a vérébe. Sokat tevékenykedett édesapja géplakatos műhelyében, aki mezőgazdasági gépszerelőként dolgozott. Segített begyújtani a kazánba, melegíteni a vasat.

Ahogy mondja, a tanulási folyamathoz, amellett, hogy oda kell állni az üllő mellé és ütni a vasat, elengedhetetlenül fontos egy jó mestert találni. Az ő tanítója a pilisborosjenői Takáts Zoltán, akitől az évek során sokféle vasmegmunkálási technikát sajátíthatott el. Mestere arra ösztökölte, hogy saját terveket találjon ki, a munkafolyamat elején pedig megbeszélték, hogy azt a valóságban, hogyan lehet kivitelezni.

A forma először fejben születik meg, és ha le tudja rajzolni az ember, akkor valószínűleg sikerül az anyagból is elkészíteni, de ehhez kell az is, hogy a rutin benne legyen a kezében.

Ahogy szaporodtak a munkák egyre több technikát ismert meg, miként lehet a tűzben 1200 fokra izzó vasból különféle használati és díszítő tárgyakat kovácsolni. Született már például balta, fokos, ördöglakat, fali dísz, céger, marhaorrfogó, diótörő, gyertyatartó, sörnýtő és sokféle szerszám, mert gyakran előfordul, hogy olyan eszköz kell, ami pont nincs.

A Vésén rendezett Országos Kovácstalálkozóznak rendszeres résztvevője Kordás István, az ott megrendezett versenyen kétszer első díjat kapott, idén második, egyszer pedig negyedik helyezést ért el. Ha megtalálja a számítását, akkor ebben a szakmában képzelet el a jövőjét. Céger munkáival pedig készül a Népi Iparművész címre.

NAGY SZILVIA

• csövek •
• idomok •
• szerelvények •
• szaniterek •
• csavarárú •
• erti eszközök •
• tervezés •
• kivitelezés •

VODA24 VÍZ-GÁZ-FÜTÉS

telefon: 06 30 098 0034
nyitvatartás:
hétfő-péntek • 7-17-ig
szombat • 7-12-ig
• vasárnap zárva •

Norvég fűtőpanelek és polár klímák értékesítése és telepítése

A részletekért érdeklődjön üzletünkben

WWW.FACEBOOK.COM/BREIERFARM

BREIERFARM.HU

2013 POMÁZ, BREIER TANYA 1.

**TANYA BISZTRÓBAN FRISS FARM-
ALAPANYAGOKBÓL FELSZOLGÁLT
ÉTELKÜLÖNLEGESSÉGEK**

**TANYA BOLT A FARM
KÉZMŰVES TERMÉKEIVEL**

HÁZIAS REGGELI MENÜ

VEZETETT FARM TÚRA

RENDEZVÉNYEK LEBONYOLÍTÁSA

SZÁLLÁSLEHETŐSÉG

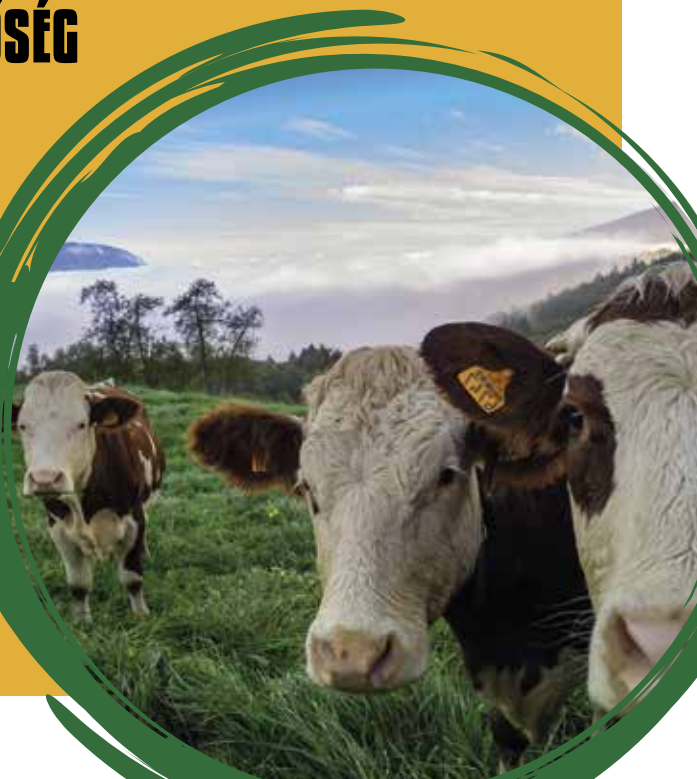
**ÓVODAI ÉS ISKOLAI
CSOPORTOKNAK FARM BEMUTATÓ**

NYITVATARTÁS:

SZERDA-VASÁRNAP: 07-22 ÓRÁIG

TEL.: +36 30 8933442

LÁTOGASS MEG MINKET ÉS ÉLVEZD A FARM HANGULATOT!

Élő emlékezet – Régészeti fesztivál Pomázon

Mozgalmas eseménnyel zárult a szünidő a 250 éves Teleki-Wattay kastélyban. Kincskeresés, csontmeghatározás, leletek kiállítása, fémkeresőzés, drónozás, műszerbemutató, könyvvásár, kovácslás és családfa-kutatás, régészeti homokozó, mindez egy helyen, hogy minél érdekesebben, és minél teljesebben mutathassuk meg a régész munkáját gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt.

Az esemény záró rendezvénye volt a több éve zajló Open Heritage nemzetközi projektnek, amelyben a Közép-európai Egyetem munkatársai és a Pomáz Barátai Társaság tagjai a helyi értékek hétköznapi életünkben való integrálásán dolgoztak az Európai Unió pályázati támogatásának köszönhetően. A szentendrei Ferenczy Múzeumi Centrumhoz kapcsolódó Közösségi Régészeti Egyesület önkéntesei tartották a bemutatók egy részét a hivatásos régészek, antropológus, archeozoológus, örökségédelmi szakemberek mellett.

Láthatóak voltak a fémkeresős hétvégeken talált és restaurált leletek, megtanulhattuk, hogyan lehet megkülönböztetni egy férfi és egy női csontvázat, hogyan dolgozik az archeozoológus vagy a családok történetével foglalkozó kutató, mit csinál egy bűvárrégész, és mire tanítanak meg bennünket Pomáz szülöttének, Mocsáryné Fáy Máriának (1845-1917), az 50 évesen egyedül utazó, Távolekeleti, mexikói, kubai, floridai kalandjai [Mocsáryné Fáy Mária | Pomázi Helyi Értéktár (pomaziertektar.org)].

A gyerekek „igazi” csontvázat tárhattak fel a homokozóban, kipróbálhatták a fémkereső használatát, és amilyen szerencsések voltak, találtak is leleteket. Egy rejtjeles levél alapján kincset kerestek a kastély pincéjében és megvívta érte. A felnőttek előadásokon, beszélgetéseken és szakszerű kastélytúrán vehettek részt.

Régészeti, történeti, természeti értékeinket akkor tudjuk igazán megőrizni, ha megtaláljuk a helyüket a jelenben, hogy így örökíthessük át a jövő generációinak. Olyan ez, mint a nagymama levesestálja, amelyet családi ünnepeken használunk, amelyhez kötődnek az ízek, receptek, családi történetek és az összetartozás tudata. A régészeti fesztivállal is ilyen kötődést, helyi identitás megerősítését szeretnénk elérni. Reméljük, hogy az elkövetkező években is találunk a megrendezésére forrást.

Az eseményre nagyon sokan voltak kíváncsiak, igazi fesztivál hangulatban telt a nap, amelyet a Don Attila Band country zenei fellépése zárt.

SIKLÓDI CSILLA

Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár szeptemberi programajánlata

Szeptember 1-től csütörtökönként 9.30-tól: Suttogó baba-mama foglalkozás a Pöttyös Bögrében

Szeptember 5-től hétfőnként 9 órától: Dúdoló a Pöttyös Bögrében

Szeptember 10. (szombat) 16.00: Kaméleon terem Agapé Istentisztelet

Szeptember 10–17. Örökség Tájház – A Világ Igaza – dr. Tiszolczy Lajos életét bemutató időszaki kiállítás

Szeptember 11. (vasárnap) Színházterem 15.00: Nostalgia délután

Szeptember 14. (szerda) Pöttyös Bögre 19.00: Kvízest

Szeptember 17. Örökség Tájház 11.00–16.00: Kulturális Örökség Napja, gasztrosarok, kézműves foglalkozások, Pomáz Barátai Társaság tárlatvezetései. Belépés díjtalan!

Szeptember 20. (kedd) Klubterem 9.00–12.00: Vásár

Kaméleon terem 17.30: Pomázi Vállalkozói Kör: Az Igazioliváról igazán. Vendégek: Bárány Bori és Tóth Guszti. Belépés díjtalan!

Szeptember 24. (szombat) 10.00–23.00: Pomáz nap

Szeptember 27. (kedd) Nagyterem 13.00 – 18.00: Véralás

Szeptember 29. (csütörtök) Kaméleon terem 19.00: Időutazás – Pomáz Barátai Társaság helytörténeti előadásorozata

Szeptember 30. Pöttyös Bögre 18.00: Könyvklub

Előzetes programajánló:

Október 13. (csütörtök) 18.00: „Generációk hálójában” – PMHK Szülő AKADÉMIA I. előadása

A XXI. század új generációi Tari Annamária előadása Jegyár: 3000 Ft

Október 15. (szombat) 19.00: Petőfi 200 – zenés, irodalmi est főszerepben: Rékasi Károly Jegyár: 3500 Ft

Őszi szezonunkra **jegyértékesítésünk 2022. szeptember 24-én**, Pomáz napon indul, ahol **jelentős kedvezményt** biztosítunk jegyárainkból!

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

„A Világ Igaza” kiállítás a Pomázi Örökség Tájházban

2022. szeptember 10–17. között

Újabb időszaki kiállítás nyílik a Pomázi Örökség Tájházban „A Világ Igaza” címmel, amely vitéz Dr. Tiszolczy Lajos életét és munkásságát mutatja be.

Ki is volt vitéz Dr. Tiszolczy Lajos, erről kérdeztük Reményi Erzsébetet, a Tájház vezetőjét:

A Lajkó bácsiként emlegetett orvos 1922-től, több mint fél évszázadig gyógyította Pomáz és a környékünk betegeit. Hosszú ideig egyedüli orvosként, mindössze egy baba segítségével látta el az akkor 9000 lélekszámú körzetét. Pomázon túl hozzátartozott még Csobánka és Szentistvántelep is. Képzeli csak el, hogy hóban, fagyban, esőben, napsütésben lóháton, szánkóval vagy gyalog ment ki a sokszor útatlan utakra, hogy eljusson betegeihez! A Lajkó bácsi nevet betegei ragasztották rá. Nagyon szerették őt, amire rá is szolgált, hiszen minden betege felé segítséggel és irgalommal fordult. Nem egyszer fordult elő, hogy a betegei számára felírt gyógyszereket saját pénzén váltotta ki.

Hogyan született meg a kiállítás ötlete? Szükséges-e bejelentkezni?

A Pomáz Barátai Társaság már többször említette, hogy szeretnék Lajkó bácsi életét fel dolgozni egy kiállítás formájában. Mostanra megérett az elhatározás és valósággá vált. Jó alkalmat adott hozzá, hogy a Kulturális Örökség Napon ez egy kiemelkedő programként szolgálhat a látogatók számára. A kiállítás szeptember 10-től, szombattól látogatható előzetes bejelentkezéssel a (0620) 471-3987-es számon. A belépőjegy pedig 500 Ft lesz.

Miért ezt a címet kapta a kiállítás?

Lajkó bácsi megkapta a Világ Igaza Kitüntetettek Posztumusz címet, ami egy embertelen, háborús időszakban bizonyított bátorságáról és életmentéséről tanúskodik. Itt abba is hagyom a mesélést, a többi legyen a kiállítás titka...

Mit lehet tudni a Kulturális Örökség Napról?

Ez egy országos rendezvény, amelyen mi is részt veszünk szeptember 17-én, szombaton 11-16 óráig. Az Örökség Tájházban a Világ Igaza kiállítás mellett ismét megnyílik a Tesz-Vesz falu is az Örökség Udvarban, ami igazi családi programnak ígérkezik. Lesz szőlőpréslés, kenyérlángos és kürtöskalács sütés, gyereksarok és persze kézműves foglalkozás is, mindez ingyenesen. Ezen a napon a kiállítás is ingyenesen meglekinthető!

Szeretettel várunk mindenkit!

Pomázi Örökség Tájház

Cím: 2013 Pomáz Kossuth Lajos utca 48.

Kulturális Örökség Napja

szeptember 17. 11.00-16.00

A Világ Igaza kiállítás - Vitéz Dr. Tiszolczy Lajos
Vezetéssel egybekötött kiállítás a Pomázi Örökség Tájházban

Tesz-Vesz falu:
szőlőpréslés,
kenyérlángos- és kürtöskalács sütés

Kézműves foglalkozások:
könyvjelző készítés,
gyereksarok, cserépfestés

Pomáz, Kossuth Lajos utca 48.

POMÁZ VÁROS NAPJA 2022

SZEPTEMBER 24. 10:00 - 23:00

Hagyományos családi és civil nap a parkjában és a Szent István parkban:

színpadi műsorok • bemutatók • tombola • kávézó • közös tánc •
mini vidámpark • kézműves foglalkozások • meglepetések • vásár
• gasztroudvar • gyógyító falu • kiállítás

A nap háziasszonya: **Kéner Gabriella - színművész**

10:00 - 18:00 civil szervezetek, iskolák, alapítványok, politikai szervezetek, önkormányzatok, nemzetiségek, vállalkozások, egyesületek, egyházak bemutatkozása a sátrakban

10:00 - 18:00 MATASZ Pest Megyei Szervezetének programjai

10:00 - 18:00 Varga Dávid vidámparkos felajánlása - ingyenes körhinta

10:00 Eszter-lánc mesezenekar gyerekműsora

15:00 Operett - musical műsor

17:00 Sztárvendég: Delhusa Gjon

19:00 - 23:00 Utcabál

21:00 Lux Mithras tűzsonglőr produkció

2013 Pomáz Huszár utca 3. | www.pmhkpomaz.hu

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

A programokon az aktuális járványügyi szabályozások érvényesek!

Egészségnap Pomázon

Örömmel értesítjük, hogy a **Tudatos Élet az Egészségért Alapítvány** egészségnapot szervez „FÓKUSZBAN AZ EGÉSZSÉG” címmel.

Az egész napos eseményre **szeretettel várjuk az érdeklődőket**.

A rendezvényen számos hasznos programmal várjuk az oda látogatókat:

- szakembereink fontos egészségügyi témákban tartanak értékes előadásokat,
- az Egészség-Térrel lehetőséget biztosítunk egészséges élelmiszerek, édességek, koktélok megismerésére, kóstolására.

E mellett orvosaink és egészségügyi szakembereink jóvoltából olyan vizsgálatokat lehet igénybe venni, mint vércukor-, húgysav-, koleszterin-, vérnyomás-, véroxigén szint mérés; EKG; Kardiovaszkuláris rizikó felmé-

Reméljük az Egészségnap felkeltette érdeklődését és Önt is üdvözölhetjük **2022. október 8. (szombat) 9:00–16:00** a látogatók között!

Helyszín: **Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár, 2013 Pomáz, Huszár u. 1.**

rés; testösszetétel mérés; mozgással, fizikai állapottal kapcsolatos felmérés; energetikai állapot felmérés, amit a nap folyamán **minden résztvevő számára ingyenesen biztosítunk**.

Látogassa meg az Egészségnapot, kísérrje nyomon a rendezvény beharangozását:

www.teea.hu, facebook.com/helloteea

A rendezvény fő támogatója a Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár.

Változik a könyvtár nyitvatartása

A könyvtár tartós betegség miatt arra kényszerül, hogy a nyitvatartási idejét csökkentse.

Kérjük megértésüket és hogy figyeljék a kiírásokat!

Köszönettel:

PMHK MUNKATÁRSAI

Könyvtár nyitvatartás

Hétfő	13:00-18:00
Kedd	10:00-14:00
Szerda	Zárva
Csütörtök	14:00-19:00
Péntek	10:00-14:00
Szombat	9:00-13:00
Vasárnap	Zárva

Érvényes 2022. augusztus 22-től visszavonásig!

Magyar estek a kastélyban

Szeptember 15. (csütörtök) 18 óra: Szó-rakózó Magyar est

Ludányi Horváth Attila közzgazda: Az alkotmányosság jelentősége a szellemi honvédelem terén.

Szeptember 21. (szerda) 18 óra: Nap-éj egyenlőségi ünnepség a Klisza dombon,

Szeptember 24. (szombat): Pomáz nap keretében Gyógyító falu a Szent István téren

Október 13. (csütörtök) 18 óra: Szó-rakózó Magyar est

Kocsis István író: Aranybulla és a Szent Korona.

A programok szervezője a Magyarok Szövetsége. A Szó-rakózó Magyar esteket Pomáz Város Önkormányzatának támogatásával valósítjuk meg. Az estek helyszíne a Teleki-Wat-

tay Kastély (Templom tér 3.). Az előadásokra a belépés díjtalan, de regisztrációhoz kötött.

További kérdésére választ a (06-20) 350-9721-es telefonszámon vagy az msz.pomaz@gmail.com címen kaphat.

**Magyarok Szövetsége
Pomázi Közössége**

Vendégségben jártunk az Angyali-szigeten

A Pest Megyei Civil Térségi Hálózat és a Víz Koalíció tagjai ismét „Civil sétát” tettek a mesés szep ráckevei Angyali-szigetre, amelyre az Angyali-szigeti Civilek Egyesületétől kaptunk meghívást. Ilyenkor személyesen van alkalomunk találkozni, jó hangulatú beszélgetéseink során a helyi civilek problémáit, küzdelmeit is megismerhetjük.

A szigeten tavasztól késő őszig tartózkodik a legtöbb család. Akad közöttük olyan is, aki már életvitelszerűen él ott.

Az Angyali-szigetet csak csónakkal lehet megközelíteni. Van menetrendszerű motorcsónak rév járat is, de általában minden itt lakó rendelkezik saját csónakkal és stéggel. Az egyik problémájuk pont ebből adódik, hogy a személyautót le kell tenniük a folyó túlsó oldalán, de a szűk utca miatt az ott lakókkal konfliktusok alakultak ki, amire az Angyali-szigeti Civilek az Önkormányzattal együttműködésben próbál megoldást találni. Jó néhány éve a szigetet már belterületté nyilvánították, de az infrastruktúra még erősen elmaradt. 1996 óta van csak villany a szigeten, azóta már kiépítették a csatornarendszert, de az ivóvízhálózat kialakítása, fejlesztése elmaradt. Egyetlenegy ivóvíz vezetéke alkalmas kút található a 2,5 km hosszú területen. Ez a kút is a sziget északi

csücskén található, sok embernek kell innen messzire hordani a vizet.

Jelenlegi céljuk még egy kút bekötése a szigetre. Általában fűrt kutak találhatóak a telkeken, amelyek locsolásra, öblítésre, fürdésre valamennyire alkalmasak, de inni már nem lehet belőlük. Látogatásunk során egy kampányvideót készítettünk vendéglátóinknak a céljuk elérése érdekében.

Köszönjük a szíves vendéglátást, a finom ebédet és a fürdözést.

Pest Megyei Civil Térségi Hálózat csoportjából az Eleven Vecsés, a CivilKalász (Budakalász), a Szent István Téri Akciócsoport (SZITA), Pomázi Civil Szövetség, az Egymásért-Közösen Mozgáskorlátozottak Egyesület (Föt), a Civil Kotta (Szentendre), a Neveleki

Szomszédok (Göd), az Eleven Gyál, valamint a Víz Koalíció alapítói közül még a Fővárosi Vízművek Munkahelyi Szakszervezetének képviselői vettek részt ez alkalommal a sétán.

Nyári munkálatok a Civil Házban

Ezen a nyáron sem tétlenkedett szövetségünk, sokat dolgoztunk, hogy nyár végére már félig üzemképes legyen a Civil Ház, rendezvényeket tudjunk szervezni.

Júliusban Bolhapiacot szervezett Elek Icu két hétvégére, amelyeknek bevétele a ház felújítását fogják szolgálni. Nagy István közben bio „Civil lecsó” főzés szervezésében vett részt. Olyan lelkes civilek is jöttek segíteni, akik nem szorosan tagjai szövetségünknek. Szorgos kezek voltak: Elek Icu, Horváth Bozsena, Tólos Zsuzsanna, Nagyné Zsuzsa, Harkai Julika és Nagy István.

A lecsót az augusztusi Pomázi Piaci Bazáron elkezdjük árulni. Azóta újabb adag készült, megrendelést felveszünk. A megrendeléseket a Pomázi Civil Ház Facebook oldal messengerére, e-mail címre (pomazicivilszovetseg@gmail.com) vagy telefonszámra (+36-30-643-0775) kérjük. Az üzenetben kérjük megadni a nevet, elérhetőséget és a kért mennyiséget.

Ugyancsak augusztus elején egy újabb házfelújítási akciót hirdettünk hétvégére. Vértés Péter az előadóterem falfestését vállalta, Nagy István csiszolás-glettelést, Giszinger Károly további villanszerelést, Balogh József internet bekötést, Leidinger Árpád pedig az új ablakunk berakásán tevékenykedett.

Zsóka, Illés Zsuzsi és jómagam a kerti munkálatokat vállaltuk. Ugyancsak a fűka-

szalásban, gazolásban segített András Ferenc és Andrásné Murányi Borbála. A munka közbeni finom ebédre Elek Icu és Horváth Bozsena gondoskodott. A nyár végére a parketta lerakása is megtörtént Títton Miklós és fia, ifj. Títton Miklós segítségével. Az adományokból kapott fűszer- és virágos kertünk is virul, csipős fűszerpaprikánk már beérett.

Bevételeink növelésére – Nagy István kezdeményezésére – papírgyűjtésbe kezdtünk. Kijelöltünk konkrét időpontot – minden hét szerdán 16-18 óráig –, amikor a lakosság leadhatja újság- és kartonhulladékát a Civil Ház udvarán.

Nagyon sokan jöttek segíteni. Mindenkinek, aki részt vett valamilyen módon, szeretném megköszönni az áldozatos munkáját.

Remélem, az ősszel megjelenő Pomázi Polgárban már a ház átadásáról is tudósíthatom a Kedves Olvasókat.

Az oldal szerzője:
GYARMATI FRUZZINA
Pomázi Civil Szövetség elnöke

Vállaljunk több közösségi feladatot lakóhelyünkért!

Egy vidám hangulatú beszámoló megírására ragadtam klaviatúrát, mert egy nagyon kedves nyári élményemről szeretnék beszámolni, a legfőbb cél mégis az lenne, hogy vonjunk le a következtetéseket, nade nem szeretném a végén kezdeni.

Idén 10. alkalommal rendezték meg a PET kupát a Tiszán a szemétszedés éjsze alatt. Ez egy olyan verseny, ahol egyszerre tudunk örülni meg szomorkodni is azon, hogy egyre jobb eredményeket érünk el, mert évről évre több tonna az összegyűjtött szemét.

Az egyik szemem sír, ha arra gondolok, hogy egy hét alatt a 220 fős társaság rekord mennyiségű, 2882 zsák, azaz 15 tonna PET palackot gyűjtött össze a Felső-Tisza vidékéről. 15 tonna! Nem üveg, hanem pehely súlyú PET palack. Plusz – amit nem számolunk – az egyebek, mert halásztunk ki televíziót, autógumit, hűtőszekrényt is.

Nade, mitől tud a másik szemem nevetni? Ha arra gondolok, hogy milyen hangulatban, mennyire fantasztikus társaságban teljesítettük küldetésünket. A szemétszedés játékos verseny formájában zajlik. Idén 11 csapat versengett a megszerezhető PETákokért. Többen családi vakációjukat töltik itt MÁSOK szemétének összeszedésével.

Első napon PET palackokból és raklapokból építenek a csapatok tutajt, ami a verseny során központi szerepet kap, mert ez a fő hajó, ami néhány PETkalózzal lassan csordogál a folyón emberi erő vagy napelem meghajtással. A csapat többi tagja kenuban evezve gyűjti be a „zsákmányt” és szállítja a saját tutajra, ahol válogatják, lapítják,

majd átadják az „admiralitás” által vezetett kiszolgáló hajóknak. Különböző zsákok különböző értékű PETákokat érnek, de pont jár például a hajóépítésért (egy elsüllyedt, de kihalászták minden darabját), közösségi média aktivitásért, Trash Out applikációba feltöltött szeméthegeyekért is. Az idei verseny PET Mestere Varga Livius volt (Quimby zenekar). Ő és egész családja is alaposan kivette a részét a munkából.

A nap végén a parton önkéntes csapatok válogatják a szemetet típusonként, majd szervezik azok elszállítását. Az összegyűjtött szemét nagy része újrahasznosításra kerül. A PET kupa Facebook-oldalán közzétett fotós és videós beszámolók minden mozzanatát a humor, a

jókedv és a közösség ereje hatja át. Ez a helyszínen is ájtott, még a legpikánsabb szemétválogatás közben is. A tiszai beszámolót itt most befejezem, mert helyi vizekre szeretnék evezni, de egy részletes élménybeszámolóval készülök a Pomáz Napra, a Pomázi Ökokör sátrában.

Sokak számára ismerősen csenghet ez a mondat: „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan”. Remek párhuzamokat tudok vonni a Tisza és a Duna esete között. Utóbbi a hozzánk legközelebb eső folyó, de még közelebbi vízfolyás a Dera-patak. Ami a Derán lefolyik, az a Dunába ömlik, az ivóvízbázisunkba! A Pomázi Ökokör tagjaival minden évben szervezünk szemétszedést a Derán. 2021 tavaszán a Pomáz és Szentendre közötti szakaszon, a hód gátnál jártunk, a fentről úszó szemét itt ugyanis megakad és tornyosul. A mi szemünk nem nevetett, amikor Fülest, az ember méretű vízzel telt plüsst és a polisztírol golyókkal teli széthasadt babzsák fotelt halásztuk ki...

Ezeket az akciókat Facebook-eseményként meg szoktuk hirdetni, de eddig kevesen csatlakoztak hozzánk. Nade ki szeret szemetet szedni? Mi nem! Viszont piszkos környezetben sem szeretünk élni és mindezek hosszú távú következményeit már a bőrünkön érezzük. Akkor közelítsük meg az eseményt másképpen! Részt lehet venni mondjuk azért, hogy megismerjünk helyi arcokat.

Több más akció is eszembe jut, amit meg lehetne szervezni városi szinten.

- Fogadj örökbe egy utcát! Amikor minden lakó csak a saját utcájában tesz rendet, szedi össze a szemetet, öntözi meg a fákat. Remek alkalom a lakótársak megismerésére és nyári estéken miért ne sziszzenhetne és koccanhatna egy üveg sör is a szomszéddal megérdemelt jutalomként.

- A szemétszállítási napokon hajnalban azt tapasztalom, hogy az utcára kihúzott kuka mellett heverő szeméért nem hajol le senki. Legálább ilyenkor, ha megtennénk, ennyivel kevesebb heverne az út szélén... ha már ott a szemetes a kezünk ügyében.

Szeméttel szedni senki sem szeret. Számomra a PET kupa mutat meg legjobban a közös cél közösségépítő erejét. Lokálisan pedig ugyanilyen szoros kötődést jelent számomra a Pomázi Ökokör, akikkel sok közös célunk van és egy rugóra jár az agyunk, ha végig megyünk Pomáz utcáin. Vállaljunk többet és többet a közösségi feladatokból környezetünkért, gyermekeinkért, önmagunkért, mert együtt sokkal könnyebb!

TAMASI DÓRA

Pomázi Ökokör

<https://www.facebook.com/pomaziokokor>

ALZHEIMER

Café

Beszéljünk nyíltan,
tabuk nélkül
az időskori demenciáról!

Meghívjuk Önt és Kedves Családját az Alzheimer Café nyitórendezvényére a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár Disztermebe (Budakalász, Szentendrei út 9.)

2022. szeptember 14. 17.00 A belépés díjtalan.

ELŐADÓ: Juhász Agnes, demencia-gondozási specialista, szakiró, tréner

RÉSZTVEVŐK: Dr. Góh! Richard, Budakalász Város Polgármestere, az esemény védnöke,
Dr. Nagy Zsuzsanna pszichiáter szakorvos, a Kalászi Idősek Klubja dolgozója
és Balogh Csaba képviselő, a rendezvény szervezője

A rendezvény támogatója
Budakalász Város Önkormányzata

János vitéz a háború utáni Pomázon

Mindig szerettem a megsárgult, csipkés szélű családi fényképeket nézegetni. Régi időkről mesélnek, olyan korról, amely ma már múlt időben létezik. Róluk sokszor olyan arcok néznek ránk – fiatalon és derűsen –, akiket már csak elmesélésekből ismerünk. Egyetlen ilyen kép kedves és tragikus családi emlékeket ébresztenek, megmutatják, hogy a nagybetűs történelem miként vetett árnyékot az egyéni sorokra, egy közösség, és akár egy település, esetünkben Pomáz életére.

Karácsonykor került a kezembe a családi albumból egy hetvenhat évvel ezelőtt készült kép. Tizenhét éves lány látható rajta, fehér tündérlányruhájában, oldalán huszárnak öltözött lovagjával.

Nagymamám – lánynevén, Lantos Mária – mosolyog a régi világot megidéző képről. Huszárpárja pedig a nővére későbbi férje, Jankó József. A Teleki-Wattay kastély kertjében készült a kép 1946. augusztus 20-án, ahol a János vitézt adta elő a fiatalokból alakult színi társulat. A szereplők nagy része a helyi Legényegyletből és Leányegyletből került ki. Nagymamám elmesélése szerint, az akkori szigorú erkölcs szerint, a két társaság csak rendezvényeken és táncmulatságokon találkozott szervezeten egymással. Egyébként külön-külön foglalkoztak velük.

A színdarab szervezői Kadocsa Sándor iskolaigazgató, Farkas Zoltán postamester (az 1956-os forradalom pomázi szereplője), és Tölgyes Kálmán plébános volt. János vitéz szerepét Kvasznyik Márton játszotta, Iluska Bubán Anna (a későbbi Piac téri női fodrász) volt. A francia királylány Szamos Ilona, a boszorkány Rezsnyák Babi volt, Bagó szerepében pedig Kovács István, a nagyapám szerepelt.

Díszletként a kastélykert sok fája szolgált, a tündérországai jelenetekhez pedig egy tavat is készítettek a rendezők. A látványos előadás nagy siker volt. Kacsóh Pongrác dalművének

pomázi előadására rengeteg néző gyült össze. A szereplőknek megfelelő öltözetet béreltek, a huszárok lovon közlekedtek. A színdarab végén pedig tűzijáték zárta az estét.

A rendezők legfőbb célja a II. világháború megélt fájdalmainak enyhítése lehetett. Derűt, jókedvet és szépséget közvetítve az embereknek. Szükséges is volt, hiszen a falu sok családját érte veszteség a háborúban, és az előadás fiatal szereplőit sem kerültek el a személyes drámák.

Nagymamám szükebb családjában éppen az előadásra való készülődés közben történt a háborúhoz kötődő legnagyobb tragédia. A tizenhat éves lánytestvérük a falu határában egy töltött tollhoz hasonló tárgyat talált. Hazavitte, és miközben megpróbálták szétszedni a barátnőjével, az felrobbant a kezében. Édesanyja azonnal elájult, amikor meglátta, hogy a gyermeke meghalt egy játéknak hitt háborús fegyvertől. A kírkező csendőrök elmondták, hogy a szovjetek dobtak le sok hasonló formájú bombát.

A barátnő, aki az unokatestvére is volt, az édesapját veszítette el a háborúban. Ő volt a Teleki gróf parádés kocsisa a békeidőben. A parádés kocsis az uraság lovaskocsiját hajtotta, megbecsült munka volt. Ma már elfelejtett mesterség. Az édesapa a Don-kanyar poklában veszett el, sorsa ismeretlen. Valószínűleg osztozott a 2. magyar hadsereg értelmetlen tragédiájában.

Egyetlen kép, mégis mennyi emlék és emberi sors. Ezek a fiatalok megmutatták, hogy a háború átélt borzalmait után, mire képes a közösség összetartó és megtartó ereje. Segít a felejtésben és gyógyulásban.

NAGY SZILVIA

Evangelikus Istentisztelet

Minden vasárnap 10 órától a **szentendrei Evangelikus Templomban** (Luther tér 1.)

Szeretettel várják az Istentiszteletre a pomáziakat is. Illetve az online is követhető.

Lelkész: Horváth-Hegy Olivér

Tel.: (20) 824-2789

E-mail: oliver.horvath-hegyi@lutheran.hu

A református gyülekezet állandó alkalmai:

Hétfő: 9.30 baba-mama kör (a hónap 1. és 3. hétfőjén)
17.00 imaóra (páratlan heteken)
18.00 énekkari próba
Kedd: 18.00 kékkereszt
Szerda: 18.00 biblióra
Péntek: 19.00 ifj. biblióra
Vasárnap: 10.30 istentisztelet, 10.30 gyermek istentisztelet

Nyilas Zoltán
Református esperes

Lelkészi Hivatal:
2013 Pomáz, Hősök tere 1.
pomaz-csobanka@reformatus.hu
Telefon: 06-26/325-297

Római katolikus miserend

Vasárnap
09:00 plébániatemplom
19:00 plébániatemplom
Szombat – előesti vasárnapi mise
19:00 Szt. Miklós kápolna
Hétfő, csütörtök
07:00 plébániatemplom
Szerda, péntek
19:00

Mogda Péter
plébániai kormányzó

Szent István Király Plébánia
Telefon: (26) 325-006
E-mail: pomaziplebania.iroda@gmail.com
Web: www.pomaziplebania.hu

Görögkatolikus Parókia Istentiszteletei

a Szent Miklós kápolnában (Karitás Ház)

Vasárnap

9.00 Szent Liturgia

Szerda

18.00 Szent Liturgia

1-2-3. Péntek

18.00 Vecsernye

Gánicz László
parókus

Lelkészi Hivatal:

2013 Pomáz, Ond utca 2.
Telefon: 06-30-158-7929
pomaz.görögkatolikus.hu

Közelebb az autizmushoz

Az autizmus nem betegség, hanem egy összetett, biológiai eredetű állapot. Ahhoz, hogy a megérett autizmust, alkalmazkodni tudnánk ehhez az állapothoz mindannyian. Ezt a folyamatot segítik azok a kutatások is, amelyekben az MTA-ELTE Autizmus Szakmódszertani Kutatócsoportban (MASZK) **Dr. Stefanik Krisztina**, autizmuskutató jelenleg dolgozik.

Dr. Stefanik Krisztina korábban az Autizmus Alapítványnál dolgozott, ahol nemcsak diagnosztikus kivizsgálásokat végzett, hanem rendszeresen foglalkozott szülők, autizmussal élő gyerekek, felnőttek és szakemberek támogatásával. Jelenleg autizmus szakirányos gyógypedagógusokat képez az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karán, kutat és dolgozik a gyakorlatban is.

A nemzetközi adatok alapján mondhatjuk, hogy **hazánkban több mint százezer ember érintett autizmus spektrumzavarban**, és a diagnosztizált esetek száma folyamatosan emelkedik. Az autizmus klasszikus eseteit már kisgyermekkorban felismerik, de még mindig nem ritka, hogy valaki felnőttkorban kap diagnózist. Ez utóbbi leginkább akkor fordul elő, ha az autizmushoz jó intellektuális képességek és jó nyelvi készségek társulnak. A jó képességű autizmussal élő emberek között is különlegesek a lányok; őket ugyanis még nehezebben veszik észre, mert nagyon igyekeznek megfelelni a környezet elvárásainak, s minden erejüket az autizmusból fakadó nehézségek kompenzációjára fordítják. Az ilyenfajta kompenzáció azonban energiagigényes és törekeny, s az „árát” mindig az autizmussal élő emberek és családjaik fizetik meg. Általánosságban leszögezhetjük: minél korábban ismerjük fel az állapotot, és minél korábban kezdődik meg a fejlesztés, támoga-

tás, a környezet adaptálása, annál jobb kimenetel várható.

A való életben a községek nagyon eltérő módon viszonyulnak egy autista emberhez: a bántalmazástól a közömbösségen át a csodálatig és befogadásig szinte minden előfordulhat – de sajnos ez utóbbi még kisebbségben van. A többségi iskolákban sok akadályba ütközhet az autizmussal élő gyerekek beilleszkedése. A pedagógusok gyakran tanácsstalanok, hiszen képzésükben alig-alig jelenik meg az ilyen, sajátosan fejlődő gyerekek oktatásának, támogatásának módszertana. Olykor pedig a többi gyermek szülei tiltakoznak, mert azt hiszik, hátránya lesz abból gyerekeknek, ha autizmussal élő osztálytársa van... Az is nehezíti a helyzetet, hogy ma Magyarországon utazó gyógypedagógusoknak kellene támogatniuk a pedagógusok munkáját, ám a jelenlegi keretek között ez heti egy órában, az autizmussal élő tanuló egyéni fejlesztésében kimerül, egyszerűen nincs idő arra, hogy a szakemberek és a szülők intenzíven együttműködjenek. A szakember véleménye szerint tény, hogy időt és energiát kell befektetni az autizmussal élő diákok megértésén alapuló támogatásába, de ez a befektetés mindenki számára megtérül.

Többféle lehetősége is van azoknak a pedagógusoknak, akik valóban szeretnének tanulni és jól segíteni autista tanítványait. Több helyen is tartanak pedagógus továbbképzéseket, illetve az iskolák igénybe vehetnek szakmai szupervíziót is. Tény, hogy időt és energiát kell befektetni az autizmussal élő diákok megértésén alapuló támogatásába, de ez a befektetés mindenki számára megtérül.

► Dr. Stefanik Krisztina

rül. Természetesen a szülőkről sem feledkezhetünk meg. A legnagyobb problémát a megfelelő ellátás, szakember megtalálása jelenti. Még azoknak sem könnyű, akik gyorsan rájönnek a problémák okára, jó szakembertől kapnak megbízható diagnózist, és elkezdik a korai fejlesztést.

A szakember tapasztalata alapján az első szülői aggodalom és a diagnózis között évek telhetnek el. A legkorábban 15-18 hónapos kor körül lehet felismerni az autizmust. A szülők jelentős része ekkor már érzékeli, hogy gyermeke nem a tipikus úton fejlődik, viselkedik. A környezet azonban ilyenkor csak legyint, túl aggódónak nyilvánítja a szülőt. Ezért aztán telik-múlik az idő, és nem történik semmi. Pedig a korán kezdett, intenzív, autizmusspecifikus fejlesztés hatékonysága megkérdőjelezhetetlen, és jelentősen javítja a gyermek későbbi esélyeit. Sajnos ma az ilyen fejlesztés gyakran csak magánúton érhető el, és igen nehéz néha azt is kideríteni, hogy merre induljon a család. Pedig minden szülőnek hozzá kellene jutnia a megfelelő információkhoz, a megfelelő szolgáltatásokhoz ahhoz, hogy megtapasztalhassák, jó kezében, támogató környezetben hatalmas fejlődésre képes és sok sikerélményhez juthat az autizmussal élő gyermekük.

Dr. Stefanik Krisztinával találkozhatnak személyesen is az „**ÉRTSD MEG! – ATÍPIKUS GYEREKEK A KÖZÉPPONTBAN**” rendezvényen a Felzárkózunk Alapítvány szervezésében. Várjuk az érdeklődő szülőket, nagyszülőket és pedagógusokat 2022. október 1-én, egész napos, ingyenes rendezvényünkre a Pomázi Művelődési Ház és Könyvtárba!

ADHD

AUTIZMUS

EHETSÉG

A FELZÁRKÓZUNK ALAPÍTVÁNY bemutatja

ÉRTSD MEG!

ATÍPIKUS GYEREKEK A KÖZÉPPONTBAN

Ingyenes konferencia szülőknek, pedagógusoknak

Dátum:
2022. OKTÓBER 01. 09:00-17:00

Helyszín:
Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár

Regisztráció:
www.facebook/egynapertuk

VÍZ-GÁZ-FŰTÉSSZERELÉS GÁZKAZÁN CSERE, KÉMÉNYBÉLELÉS

Vállaljuk:

- egyszerűsített eljárásban gázkazánok cseréjét
- kondenzációs kazánok kedvezményes beszerzését
- kémények bélelését, átalakítását
- víz-gáz-fűtési hálózatok kiépítését
- tervezését, teljeskörű ügyintézését
- ingyenes felmérés és ajánlatkészítés

06-30-936-8636

Kékesi Miklós ügyvezető
Gázprojekt.hu Kft.
www.gazprojekt.hu
kekesi.gazprojekt@gmail.com

Kukoricán nevelt, vágnivaló csirke kapható a baromfikeltezőnél

Nyitvatartás:
munkanapokon: 8-16 óráig
szombaton: 8-12 óráig

Pomáz,
Bethlen Gábor utca 1/a.
Telefon: (06-26) 325-869

Kedves Partnerünk!

Továbbra is várjuk megrendeléseiket a megadott elérhetőségeken.
Üdvözzel: a Pomázi Polgár szerkesztősége

Pomázi Polgár hirdetési tarifák

Méret	nettó	+áfa	bruttó	színes
1/1 (210 x 297 mm) + 3 mm kifutó	40 000	10 800	50 800	60 960
1/2 (178 x 134 mm)	20 000	5 400	25 400	30 480
1/4 (86,5 x 134 mm)	10 000	2 700	12 700	15 240
1/8 (86,5 x 64,5 mm)	5 250	1 415	6 665	8 000
1/16 (41 x 64,5 mm)	2 700	730	3 430	4 115
1/32 (41 x 30 mm)	1 350	365	1 715	2 055

Ez itt
az Ön
hirdetésének
helye!

Az újság
6000 háztartásba
jut el,
és az interneten
is elérhető.

Tetőfedő-bádogos-ács
munkák, valamint
lapos tetők szigetelése
Tel.: 06-70-578-1468

e-mail:
badogsbela47@gmail.com

REDŐNYÖK

(Alumínium, fa, műanyag)
Szalagfüggönyök, harmonikaajtók,
napellenzők, szúnyoghálók,
fixes és mozgatható kivitelben
reluxa, roletták, gurtncserék
javítások
EGÉSZ NAP
Telefon: 06-30-987-1237

Angolul helyben

Nyelvtanár-műfordító
angoltanítást vállal **Pomázon**.
Személyre szabott, rugalmas tanmenet,
beszédközpontú megközelítés.
A próbaóra ingyenes.

+36 30 856 5414
www.angolulhelyben.hu

KONTÉNERES

+36-20-555-55-05

baut.hu

INGYEN
földfeltöltés

**Árlistánk honlapunkon
megtalálható!**

**Ha fontos Önnek az
egészsége,
pihenésre, énidőre vágyik,**

Keressen minket!

Tel.: +36 70 884 2447
2013 Pomáz, Béke utca 6.
www.masszazs-pomaz.hu

TRIÁSZ

ELVESZETT JÓ DALOK
KONCERT
POMÁZON
A MAGYAR VÁR TÁBORBAN
2022. OKTÓBER 21. 20 óra

Kálmán György - ének
B-52

Jankai Béla - billentyűk
B52

Sipos Péter - ének
Irigy Hónalj Mirigy

Jegyek elővételben 2500 Ft-os áron vehetők
vagy a helyszínen vásárolhatók 3000 Ft-os áron
Kapunyitás: 19 óra

www.magyarvar.hu

KÖZÉPKORI VITÉZKÉPZŐ

OSKOLA:

2022. SZEPTEMBER 24-25-TŐL

MINDEN 2. HÉTVEGÉN

8-14 ÉVES FIÚK RÉSZÉRE

A NÖVENDÉKEK

ALAPFOKON

ELSAJÁTÍTJÁK

A

LOVAGLÁS

ÍJÁSZAT

VÍVÁS

BIRKÓZÁS

ÁLLÓKÉPESSÉG

FEJLESZTÉS

KÉSZSÉGÉT

FELVÉTEL CSAK ALKALMASSÁGI IGAZOLÁSSAL

RÉSZLETEK: MAGYARVAR.HU

JELENTKEZÉS: LEVELEK@MAGYARVAR.HU

www.pilisingatlan.hu

Pilis-Dunakanyar

INGATLANIRODA

30 ÉVE

BIZTONSÁGOS INGATLAN ÉRTÉKESÍTÉS
POMÁZON, és a
PILIS-DUNAKANYARBAN

Pál Sándor
(30) 991-2581

- Több, mint ezer sikeres közvetítés
- Nagy szakmai tapasztalat
- Jogi, irodai háttér
- Hivatalos értékbecslés

Karkus Ágnes
(30) 211-0559

- KERESÜNK:**
- építési telkeket,
 - új és használt családi házakat,
 - iker és sorházakat, házrészeket,
 - lakóparki lakásokat, téglalakásokat

Az ingatlant felmérjük, fotókat készítünk.

Díjmentes értékbecslés;

meghatározzuk a piaci értéket.

Az eladásig, vagy bérbeadásig ingyenes!

Irodalmi Szalon

a Magyar Vár Táborban

Minden hónap 2. szerdáján:

Mondj Te is egy verset!

Kötetlen versmondó est.

Következő alkalom: szeptember 14. 19 óra

Minden hónap utolsó csütörtökén:

Kortárs írók történelmi

tárgyú regényeiről

beszélget a szerzővel:

Domonkás László -író.

Következő alkalom:

szeptember 29. 19 óra

Vendég: **Bán Mór** író

Részletek: magyarvar.hu